

Trygghet og sosialt ansvar

KrFs alternative budsjett 2024

Innledning

Trygghet og sosialt ansvar

KrFs viktigste prioritering i dette budsjettet er å stille opp for folk med lave og vanlige inntekter i møte med levekostnadskrisen. Vi foreslår betydelige økninger i strømstøtten, barnetrygden og pensjonen for enslige minstepensjonister. Økningen i strømstøtten dekker vi inn gjennom økt inntektskatt for personer med over 1 mill. kroner i inntekt og som ikke trenger mer i statlig støtte. KrF er også opptatt av folks trygghet for gode helsetjenester, og foreslår å styrke sykehusene med 1 mrd. kroner.

For det andre prioriterer KrF gode og stabile rammevilkår for bedrifter og organisasjoner som grunnlag for verdiskaping og velferd. Vi fjerner regjeringens ekstra arbeidsgiveravgift, som innebærer en skattelette på 10 mrd. kroner påløpt. Denne avgiften er nærings- og sysselsettingsfiendtlig og rammer også ideelle organisasjoner. Videre reduserer vi formuesskatten med 1,4 mrd. kroner påløpt, for å styrke norsk verdiskaping over hele landet.

Sist, men ikke minst, mener KrF at Norge må ta et større internasjonalt ansvar i en tid med krig og energikrise. Vi foreslår å øke bistandsbudsjettet slik at vi bruker mer enn 1 pst. av BNI til bistand. Vi viderefører pakken til humanitær hjelp og matvarehjelp til fattige land i sør. Alt dette dekker vi inn gjennom forskjellige omprioriteringer på utgifts- og skatte- og avgiftssiden, slik at oljepengebruken ikke øker sammenliknet med regjeringens forslag.

Olaug V. Bollestad

Tid til det viktigste

Innledning	2
Trygghet og sosialt ansvar	2
Familie og oppvekst	7
Økt barnetrygd	7
Foreldrepermisjon	7
– minsteytelse på 2G og økt fleksibilitet	7
Fritidskort over hele landet	9
Ny kurs for eldreomsorg	9
Fortsatt satsing på lærere	11
Flere trykte bøker, mindre skjerm	11
Bedre vilkår for friskolene	11
Forebygge ensomhet blant eldre	13
Økte midler til minstepensjonistene	13
Eldreombud	13
En sterk og trygg helsetjeneste	15
Fritidskort	17
Mangfold av aktører	17
Frivillighet og ideell sektor	17
Strømstøtte	18
Forsterket innsats mot antisemittisme	18
Bevaring av fredede og verneverdige kirkebygg	18
Internasjonal solidaritet	21
Klimabistand	21
Helse og utdanning	21
Nødhjelp og matsikkerhet	22
Afrika	22
Et klimavennlig samfunn	25
Statsbudsjettets grønne side	25
Forsterket innsats for en trygg hverdag	28
Bekjempe overgrep mot barn på nett	28
Ingen barn skal bare bli borte	28
Styrke kriminalomsorgen	28
Skatter og avgifter	31
KrFs alternative statsbudsjett 2024.	34

I et budsjett med begrenset handlingsrom er barna KrFs viktigste prioritering. Å satse på barna og familiene er den beste investeringen vi som samfunn kan gjøre. Derfor styrker KrF barnetrygden, reverserer kutt i kontantstøtteperioden, legger til rette for at alle barn skal ha mulighet til en fritidsaktivitet gjennom utrulling av «fritidskortet» og vi reformerer støtten til foreldre uten rett på foreldrepenger og øker den til 2G.

Økt barnetrygd

Det viktigste familiepolitiske tiltaket i KrFs alternative budsjett er en økning i barnetrygden med om lag 2,8 mrd. kroner. Det vil gi en barnetrygd på 2000 kroner i måneden for barn under 6 år, og 1500 kroner for barn fra 6 til 18 år. Dette er et tiltak vi vet fungerer. Det styrker barnefamilienes økonomi, og har særlig stor betydning for de familiene som har minst. Økt barnetrygd gir også barnefamiliene økt valgfrihet. KrF har i tidligere perioder økt barnetrygden betraktelig for de minste barna, noe som ifølge tall fra SSB har stanset økningen i antallet lavinntektsfamilier. Dette vil føre til 3700 færre barn som vokser opp i fattigdom.

Dessverre foreslår regjeringen i sitt budsjettforslag et reelt kutt i barnetrygden ved å ikke prisjustere den. Dersom det ikke endres står vi i fare for at den gode trenden snur og at flere barn vil vokse opp i fattigdom.

Kontantstøtte

KrF kjemper for valgfrihet for familiene. Kontantstøtteordningen er en sentral brikke i denne prioriteringen. Dessverre har dagens regjering valgt å kutte i lengden på kontantstøtteordningen, noe vi mener er svært uheldig. Et slik kutt gjør tid med eget barn til et privilegium reservert for de som har råd til det. Derfor vil vi reversere kuttene på fire måneder i kontantstøtteperioden og gi småbarnsforeldre tilbake retten til å selv bestemme over sin situasjon.

Foreldrepermisjon – minsteytelse på 2G og økt fleksibilitet

KrF vil legge om ordningen med engangsstøtte for familier der foreldrene ikke har opparbeidede rettigheter til foreldrepenger. I dag får disse familiene et engangsbeløp på i overkant av 90.000 kroner, mens de som har rukket å tjene opp rettigheter kan få over 711 000 kr (6G) utbetalt. Det er urettferdig. KrF vil sikre alle en minsteytelse på 2G, som er i overkant av 220 000 kroner. Samtidig vil vi legge om ordningen slik at alle får månedlige utbetalinger. Dette er en omlegging som vil gi en bedre økonomi til familier med svak økonomi i det første, avgjørende leveåret for barna.

Fritidskort over hele landet

KrF foreslår å innføre fritidskortordningen i alle landets kommuner fra 1. august 2024. Det vil si at alle barn mellom 6 og 18 år får 2000 kroner til bruk på en fritidsaktivitet. Ordningen sikrer at alle barn kan delta i fritidsaktiviteter uavhengig av foreldrenes økonomi. I tillegg til å inkludere og aktivisere flere barn, vil ordningen bidra til å utvikle frivillig sektor – idrett, kulturliv, lag og organisasjoner. Å rulle ut ordningen i alle kommuner vil koste om lag 850 mill. kroner fra 1. august 2024.

Permisjonsordningen passer ikke med familiens reelle behov. Derfor vil KrF fjerne tredelingen av foreldrepermisjonen.

Skrote tredelinga

I tillegg legger KrF i budsjettet opp til å fjerne den svært rigide tredelingen av foreldrepermisjonen, som blant annet har medført at nesten halvparten av alle mødre tok ut ulønnet permisjon i etterkant av permisjonsperioden.

KrF ønsker å gå tilbake til en ordning med 10 uker til mor og 10 uker til far, og dermed vil en større del av permisjonen bli opp til familiene å prioriterer fritt.

En bedre skole

Mye er bra i norsk skole, men det er også utfordringer. Det er bl.a. for mye formell akademisk læring for seksåringene, leseferdighetene og lesegleden har falt de siste årene, og lærerne har en svært krevende jobb med mange, ulike forventninger som skal møtes.

KrF vil ha en skole med mer lek for seksåringene, en sterkere satsing på lærerne og mindre bruk av skjerm til fordel for trykte lærebøker. Ikke minst vil KrF at foreldreretten til å velge skole for barna sine, enten det er en friskole eller en offentlig skole, fortsatt skal stå sterkt.

Fortsatt satsing på lærere

Lærerne er skolens viktigste ressurs, og kompetente og oppdaterte lærere er avgjørende for elevenes læring og mestring. KrF fikk i forrige stortingsperiode gjennomslag for en lærernorm i skolen som har bidratt til 2500 flere lærere i skolen - uten at det har blitt en større andel ufaglærte. KrF fikk også gjennomslag for en mentorordning for nyutdannede lærere. KrF foreslår budsjett for neste år å styrke denne veiledningsordningen med 50 mill. kroner.

Flere trykte bøker, mindre skjerm

Norge er på OECD-toppen i skjermbruk i skolen sammen med Danmark. Samtidig som skjermbruken har økt kraftig de siste årene, har leseferdighetene og leseglede falt, ifølge PIRLS-undersøkelsen. Nyere forskning viser at lesing på skjerm gir dårligere leseforståelse og mindre leseglede.

Derfor vil KrF at trykte lærebøker skal være det sentrale læremiddelet i skolen, mens digitale læremidler skal være et supplement. KrF foreslår en halv milliard kroner til flere trykte lærebøker. Skolebibliotekene spiller også en viktig rolle for barnas lesing. Vi foreslår 50 mill. kroner ekstra til skolebibliotekene, og vi styrker Kulturfondet med 30 mill. kroner til innkjøp av flere trykte bøker til skolebibliotekene.

Bedre vilkår for friskolene

Regjeringen har foreslått et dramatisk kutt i bevilgningen til kombinerte barne- og ungdomsskoler som rammer alt fra Steinerskoler, Montessori-skoler og kristne friskoler. Etter stort press fra foreldre, elever og skolene, har regjeringen varslet en utsettelse og justering av kuttet. Men fortsatt er det helt uklart hvilke rammevilkår disse skolene får fremover. KrF vil reversere kuttet på 49,1 mill. kroner og slå fast at disse skolene skal opprettholde minst like gode vilkår som i dag. KrF vil også reversere regjeringens kutt til private videregående skoler og kuttet til frittstående yrkesrettede videregående skoler (bibelskoler, kunstsikoler mv.). I tillegg foreslår vi å øke kapitaltilskuddet til friskolene med 20 mill. kroner.

OECD peker på at det ikke er en sammenheng mellom lange skoledager og elevenes skolerresultater. Derfor går KrF imot timetallsutvidelsene i skolen siden 2006, for å finansiere våre satsinger på trykte lærebøker, en bedre veiledningsordning for nyutdannede lærere og bedre vilkår for friskolene.

**Våre eldre fortjener
en verdig alderdom.**

En ny kurs for eldreomsorgen

Vi lever lenger, og mange er friske lenger, men sykdomsbildet blir også mer sammensatt. Vi prioriterer at det fortsatt skal være statlig støtte til bygging av omsorgsboliger, fordi det er viktig å føle seg trygg der man bor enten det er i egen bolig eller på institusjon. Vi gjenoppretter også søknadsordningen for trygghetsboliger i distriktene.

Forebygge ensomhet blant eldre

Fellesskap og aktivitet i hverdagen er viktig for alle, og det blir ikke mindre viktig når man blir eldre. Ensomheten er økende også blant eldre, og det må vi ta på alvor. Derfor oppretter vi en ny søknadsbasert ordning basert på støtteordningene som ble opprettet for å sikre aktivitet og fellesskap under pandemien. Da kan organisasjonene fortsette med nettopp det: sikre aktivitet og fellesskap. Å føle seg som en del av et fellesskap er viktig for alle, og blir ikke mindre viktig når man blir eldre. Ingen eldre skal sitte ensomme og alene! Vi vil styrke Livsglede for eldre og gjøre støtteordningene for frivillige og ideelle aktører bedre. Et godt samarbeid mellom frivilligheten og kommunene er viktig for å fylle hverdagen på sykehjem eller som hjemmeboende med innhold.

Økte midler til minstepensjonistene

Enslige minstepensjonister er blant de i samfunnet vårt som har aller minst. Ingen eldre skal måtte være bekymret for om økonomien strekker til. Når utgiftene har steget dramatisk blir det langt tøffere for de som har minst. KrF har over flere år sørget for å øke minstepensjonen. Også i dette budsjettet øker vi minstepensjonen for enslige med 4000 kr.

Enslige minstepensjonisters situasjon er også en viktig begrunnelse for vår økte strømstøtte.

Eldreombud

Regjeringen la ned Eldreombudet fra 1.7.2023. KrF mener Eldreombudet var en viktig stemme for eldres rettigheter og plass i samfunnet. Eldre som gruppe er mangfoldig, og eldrepolitikk er mer enn eldreomsorg. Denne gruppen skal ha et eget ombud, som fremmer eldre sine interesser på alle samfunnsområder. En god eldreomsorg starter med et aldersvennlig samfunn, og med gode forebyggende tiltak.

En sterk og trygg helsetjeneste

Helsetjenesten i Norge skal være der når du trenger den. Nå er det for mange som venter lenge på behandling, og ventetidene fortsetter å øke. Fortsatt står mange uten fastlege. Vi må gjøre kraftige grep for å sikre helsetjenestene fremover.

KrF er opptatt av å styrke sykehusene, slik at alle får den hjelpen de trenger. Vi foreslår 1 mrd. kroner ekstra til sykehusene, som legger til rette for en vekst i pasientbehandlingen på 2,5 prosent.

KrF og kristendemokratiet mener at vi som samfunn og fellesskap skal stille opp for hverandre i sårbare faser. En slik sårbar fase er når sykdom rammer.

Fastlegekrisen er ikke over. For mange leger står i kø til spesialisering, og kommer dermed ikke videre i utdanningen sin. Vi foreslår 100 ekstra LIS1-plasser, slik at flere ferdig utdannede leger raskere kommer i gang med spesialiseringsløpet sitt.

I tillegg er legevakt en stor belastning for flere. Legevakten er viktig for helsehjelp både kvelder og helger, og der det er langt til sykehuset. Vi styrker legevaktordningen, fordi den har behov for flere leger.

Tid til det viktigste

Vi må slippe det sivile samfunnet fritt
og gi det gode vekstvilkår for å styrke
sosialt fellesskap, mangfold og
maktbalanse i det norske samfunnet.

Bygge samfunnet nedenfra

KrF vil ha et samfunn der vi bryr oss om og stiller opp for hverandre. De frivillige fellesskapene, foreningene og lagene har en stor egenverdi, og er helt avgjørende for samfunn som er mer enn staten.

Fritidskort

KrF foreslår å innføre fritidskortordningen i alle landets kommuner fra 1. august 2024. Det vil si at alle barn mellom 6 og 18 år får 2000 kroner til bruk på en fritidsaktivitet. Ordningen sikrer at alle barn kan delta i fritidsaktiviteter uavhengig av foreldrenes økonomi. I tillegg til å inkludere og aktivisere flere barn, vil ordningen bidra til å utvikle frivillig sektor – idrett, kulturliv, lag og organisasjoner. Å rulle ut ordningen i alle kommuner vil koste om lag 850 mill. kroner fra 1. august 2024.

Mangfold av aktører

Vi er opptatt av å sikre et mangfold av aktører innenfor blant annet rusbehandling og psykisk helse. Samfunnssynet de ideelle aktørene har, og den gode utviklingen de bidrar med i tjenestene over tid er det viktig for oss å legge til rette for.

Frivillige organisasjoner bidrar med aktivitet, støtte, mestring og vennskap for folk i alle aldre over hele landet. Mange som står i sårbare og krevende situasjoner har hatt stor verdi av å møte personer med samme erfaring gjennom frivilligheten. Vi ønsker å sikre forutsigbarhet for disse aktørene. Det betyr at vi øremerker støtte til viktige aktører som Gatehospitalet i Oslo og Bergen, Fotballstiftelsen, Evangeliesenteret, Kirkens SOS og Mental Helses hjelpetelefon.

I tillegg øker vi bevilgningen til Amatheia, og øremerker til Landsforeningen for uventet barnedød, Menneskeverd og Rådgivning om spiseforstyrrelser (ROS). I tillegg øker vi flere av søknadspottene, slik at flere organisasjoner og foreninger kan få støtte til å drive viktige tilbud i 2024.

Strømstøtte

For å gi idrett, frivillige og ideelle organisasjoner forutsigbarhet og mulighet til å drive med viktig arbeid gjennom 2024 vil vi prioritere å gi de strømstøtte slik at de kompenseres med 100 pst for priser over 50 øre per kWt, gjennom hele året. Vi ønsker å sikre alle barn muligheten til å delta i idrettsaktiviteter, men for at det skal være mulig må anleggene være åpne og tilgjengelig. Derfor er det viktig for oss å sikre at hockeyhallene har is, at fotballbanene ikke har det, og at idrettshallene har lys. Korpsene trenger varme i øvingslokalene sine, kirkene trenger lys og speideren trenger muligheten til å være innendørs deler av de kaldeste månedene. Alt dette muliggjør vår strømstøtte.

Forsterket innsats mot antisemittisme

Den siste tiden har tilfeller av antisemittisme økt betydelig, både her i Norge og internasjonalt. Dette kan vi ikke la skje. KrF mener det trengs en ny og forsterket handlingsplan mot antisemittisme. I vårt budsjett prioriterer vi derfor en forsterket satsing på Det Mosaiske Trossamfunds ordning med jødiske veivisere som besøker skoleklasser, økt tilskudd til HL-senterets Dembra-tilbud, for å sikre at alle lærerstudenter får undervisning om antisemittisme, og ekstra midler til at flere klasser kan reise på for å besøke konsentrasjonsleirer.

Det Mosaiske Trossamfunn i Norge har bedt om økt støtte til sikkerhetstiltak. KrF prioriterer derfor også midler til dette, i tråd med behovet de har meldt.

Bevaring av fredede og verneverdige kirkebygg

Kirkene er en viktig del av vår kulturarv. Det er et stort etterslep og med KrF i regjering brukte vi over 250 mill.kr på økt vedlikehold og fikk gjennom vedtak om å bruke de om lag 10 mrd.kr i opplysningsvesenets fond på å sette i stand alle våre flotte kirkebygg. Nå skulle vi virkelig sette fart på vedlikeholdet, men regjeringen i stedet tar regjeringen hvileskjær i arbeidet. KrF er skuffet over regjeringens manglende prioritering av å bevare de verneverdige kirkene våre. KrF prioriterer derfor 60 mill.kr til tilskudd til fredede og verneverdige kirker.

Tid til det viktigste

A man with short dark hair and a light beard is smiling warmly at the camera. He is wearing a blue button-down shirt with the sleeves rolled up and khaki-colored trousers. He has a silver watch on his left wrist. His hands are clasped in front of him. The background is a blurred, classical-style building with large arched windows and a balcony with a white railing. The lighting is bright and natural, suggesting an outdoor setting during the day. A large, semi-transparent yellow shape is at the bottom of the image, partially overlapping the man's legs.

**Utdanning er helt grunnleggende
for utvikling i et samfunn og for
barns trygghet og muligheter.**

Internasjonal solidaritet

KrF øker bevilgningen til internasjonal utviklingsbistand med 8,1 mrd. kroner i alternativt budsjett. Av dette er 3,1 mrd. en økning på en rekke poster for å nå 1 pst. av BNI og 5 mrd. er en videreføring av Sør-pakken til land rammer av Ukrainakrigens ringvirkninger. Det innebærer at andelen som går til internasjonal utviklingsbistand økes fra 0,94 til 1,08 pst. av BNI.

Klimabistand

KrF styrker Klimainvesteringsfondet med 1 mrd. Der blir kapitalinnskuddet på 750 millioner finansiert under streken og blir ikke medregnet i 1,08 pst. av BNI til bistand. Det er svært viktig å øke støtten til fornybar energi i utviklingsland, men ettersom den klare hovedvekten av Klimainvesteringsfondets investeringer ikke først og fremst er innrettet for å bekjempe fattigdom, er det hensiktsmessig å holde dette utenfor prosenten. For KrF er det et viktig mål å rett bistandsbudsjettet mer inn mot bekjempelse av fattigdom. Klimainvesteringsfondet ble etablert av KrF i regjering og investerer i utbygging og produksjon av fornybar energi i utviklingsland. Fondets investeringer i fjor bidro alene til å unngå utslipp av 6,2 millioner tonn CO₂e per år – tilsvarende 13 % av Norges årlige utslipp.

Helse og utdanning

Det er alvorlig at 9 av 10 barn i Afrika sør for Sahara ikke mestrer selv enkel lesning. Regjeringen har likevel kuttet svært store deler av utdanningsbistanden siden de overtok. KrF anser utdanning for å være helt grunnleggende for utvikling og vekst i et samfunn og for barns trygghet og muligheter. Derfor øker KrF i bevilgningen til utdanning med 500 millioner. Utdanning og istandsetting av neste generasjonen ledere er nødvendig for å fostre en ny generasjon som bygger bro, og har evner til å transformere samfunnet på en ikke-voldelig og fredelig måte. Dette er et langsiktig og viktig arbeid hvor vi også trenger nye initiativer. Helse økes med 200 millioner ut over regjeringens forslag. KrF ønsker å videreføre satsingen på ikke-smittsomme sykdommer og ser behovet for å få mental helse inn i primærhelsetjenesten i utviklingsland.

Nødhjelp og matsikkerhet

KrF viderefører Sør-pakken. Vi øker derfor bevilgningen til nødhjelp og humanitær bistand med 2500 millioner ut over regjeringens forslag. I denne ekstraordinære situasjonen må Norge bidra tyngre inn med humanitær bistand samt at vi må gjøre mer for å redde liv i den pågående sultkrisen. Derfor økes også bevilgningen til Verdens matvareprogram med 2500 millioner. Midtøsten er et av stedene med forsterket sårbarhet for matsikkerhet som følge av krigen i Ukraina. I tillegg har krigen i Midtøsten også gitt særlig store humanitære behov fremover og regionen vil trenge mye støtte. KrF øker derfor regionbevillingen til Midtøsten med 250 millioner, der økningen særlig skal rettes til styrkede menneskerettigheter, bekjempelse av korrupsjon og sysselsetting.

Afrika

Videre vil KrF øke bevilgningen til Afrika sør for Sahara med 500 millioner. Bistanden til Afrika svekkes globalt som følge av Ukraina-krigen. Økningen skal bl.a. målrettes mot jobbskaping ettersom dette er et område der en svært stor andel av befolkningen er unge og det være et økende behov for jobber fremover. KrF ønsker en klarere fattigdomsorientering av bistanden og økt fokus på våre partnerland i Afrika sør for Sahara, herunder Kongo DRC og Madagaskar.

Sivilt samfunn og FN-organisasjoner

Sivilt samfunn har en svært viktig rolle for å fremme utvikling og samfunnsendring. Et mangfoldig og dynamisk sivil samfunn bidrar til å korrigere myndighetsutøvelse på sentrale områder, og er viktig for å realisere menneskerettighetene, fremme demokrati og deltakelse, og bekjempe korrupsjon. Derfor øker KrF støtten til sivil samfunn med 400 millioner. FNs utviklingsprogram (UNDP) er svært viktig for å få på plass helhetlig innsats i utviklingskontekster og er en ledende aktør i arbeidet for fattigdomsbekjempelse og demokratisk styresett. KrF foreslår å øke kjernestøtten til UNDP med 120 millioner. Etter pandemien ser vi at svært mange barn har mistet viktig skolegang og at barns rettigheter mange steder er blitt satt tilbake. UNICEF er en svært viktig aktør for å sikre barns rettigheter og vil spille en avgjørende rolle for å snu trenden etter pandemien. KrF ønsker derfor å øke kjernestøtten til UNICEF med 300 millioner.

Et klimavennlig samfunn

Klimaendringene og global oppvarming er en av de aller største utfordringene vi står overfor. Det grønne skiftet krever handling og Norge må ta sin del av ansvaret..

Statsbudsjettets grønne side

KrF mener det er et godt grep av regjeringen å legge fram et klimabudsjett sammen med statsbudsjettet. Dette er viktig for å kunne overprøve om fellesskapets midler blir brukt i tråd med klimamålene. Det er klart at Norge må gjøre betydelige tiltak for å kutte utslippene nok til å nå målet om 55 % kutt innen 2030.

Regjeringen klarer imidlertid ikke med sitt klimabudsjett å sannsynliggjøre at deres politikk i dag vil klare å kutte 55 % innen 2030. KrF ønsker derfor å gjøre ytterligere grep for å få ned klimagassutslippene enda mer allerede i 2024. Dette gjør at KrFs budsjett vil kutte noe mer utslipp enn regjeringspartienes. Dette gjøres gjennom satsinger på flere felt. En del av tiltakene i vårt budsjett vil allerede gi reduksjon i 2024, men mange vil bruke noen år på å bli effektive. Det er usikkerhet knyttet til om tiltak fører til de antatte utslippsreduksjonene.

KrF vil kutte mer utslipp gjennom disse tiltakene:

Våre tiltak	Antall tonn CO2 kuttet i 2024
Øke støtten for å elektrifisere tungtransport	5000
Støtte til klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner. Opprettholde Klimasats.	10 000
Klimatiltak i jordbruket. Øker støtten til bionova med 100 mill	135 000
Øke CO2-komponenten i engangsavgiften på varebil	35 000
CO2-avgift mineralske produkter med 20 %	200 000
Øke tilskudd til grønn skipsfart	8000
SUM	393 000

KrF ønsker også en storstilt satsing på norsk støtte av klimatiltak utenlands. For å få til en grønn omstilling, ta ned utslippene og øke investeringene i fornybar energi kreves det mye mer penger enn det som kan komme fra bistandsbudsjettet. I budsjettet dobler KrF derfor tilskuddet til Klimainvesteringsfondet og holder dette samtidig utenfor bistandsprosenten. Dette gjøres ved at fondet kapitaliseres gjennom med 750 millioner ekstra. Risikokapitalen på 250 millioner holdes inne på bistandsbudsjettet.

KrFs viktigste klimasatsinger i kroner:

KrFs viktigste klimasatsninger	I millioner kroner
Opprettholde klimasats	100
Vern av naturområder, reversere kutt i skogvern	100
Elektrifisere tungtransport via Enova	50
Bionova	100
Klimainvesteringsfondet	1000
Tilskudd til grønn skipsfart	40
Tilskudd til ENØK-tiltak gjennom Enova	50

For å få folk og bedrifter med på klimaomstillingen må det bli enklere å ta klimavennlige valg. Det er også et viktig prinsipp at utslipper skal betale. KrF stimulerer gjennom vårt budsjett til dette gjennom satsingene omtalt over, samt at øker CO2-avgiften. Dette vil stimulerer til en mer bærekraftig og miljøvennlig livstil.

Endringer i avgifter med positiv klimaeffekt:

Avgifter med positiv klimaeffekt	Bokført (i millioner kroner)
CO2-komponenten i engangavgiften for varebiler settes til 50 pst. av satsen for personbiler	640
Øke CO2-avgiften for mineralske produkter med 20 %	2280

Klimakrisen krever at
Norge omstilles til et
nullutslippssamfunn
innen 2050.

Omstillingen vil bli krevende, men
Norge har gode forutsetninger for å
lykkes med det grønne skiftet.

Forsterket innsats for en trygg hverdag

I en verden som oppleves stadig mindre og med økende grad av uro må tiltak som øker trygghet. KrF mener det trengs sterkere tiltak mot organisert kriminalitet og at vi må sikre at vi klarer å avdekke det som ofte forblir usynlig.

Bekjempe overgrep mot barn på nett

Kampen mot vold og overgrep mot barn har vært og er viktig for KrF. Dessverre ser vi flere og flere alvorlige overgrepssaker som skjer på nett. Antall ofre er ofte svært høyt da gjerningspersonen kan nå flere gjennom blant annet sosiale media.

Tidligere i høst ble det klart at Operasjon Spiderweb skal legges ned. Dette prosjektet har vært svært viktig for å avdekke og etterforske overgrep på nett. Spiderweb har ført til over 100 domfellelser på fire år. KrF mener en nedleggelse er feil vei å gå, og at det i stedet bør være spesialiserte miljøer med søkelys på slike saker i alle politidistrikter i landet. Dette er et avgjørende arbeid som må fortsette å prioriteres for å sikre barn og unges trygghet på nett. Kripas styrkes også med 25 millioner for å kunne bistå i dette arbeidet, så sant som å avdekke menneskehandel og annen organisert kriminalitet.

Ingen barn skal bare bli borte

Siden 2015 har over 400 barn og unge som har kommet til Norge for å søke asyl forsvunnet. De aller fleste av disse blir aldri lett etter og alt for sjeldent kobles politiet inn i sakene. Dette er våre barn og KrF mener det trengs en forsterket innsats for å forhindre at barn forsvinner og sikre at noen leter hvis de gjør det. KrF vil derfor etablere nasjonale team som skal jobbe med disse sakene.

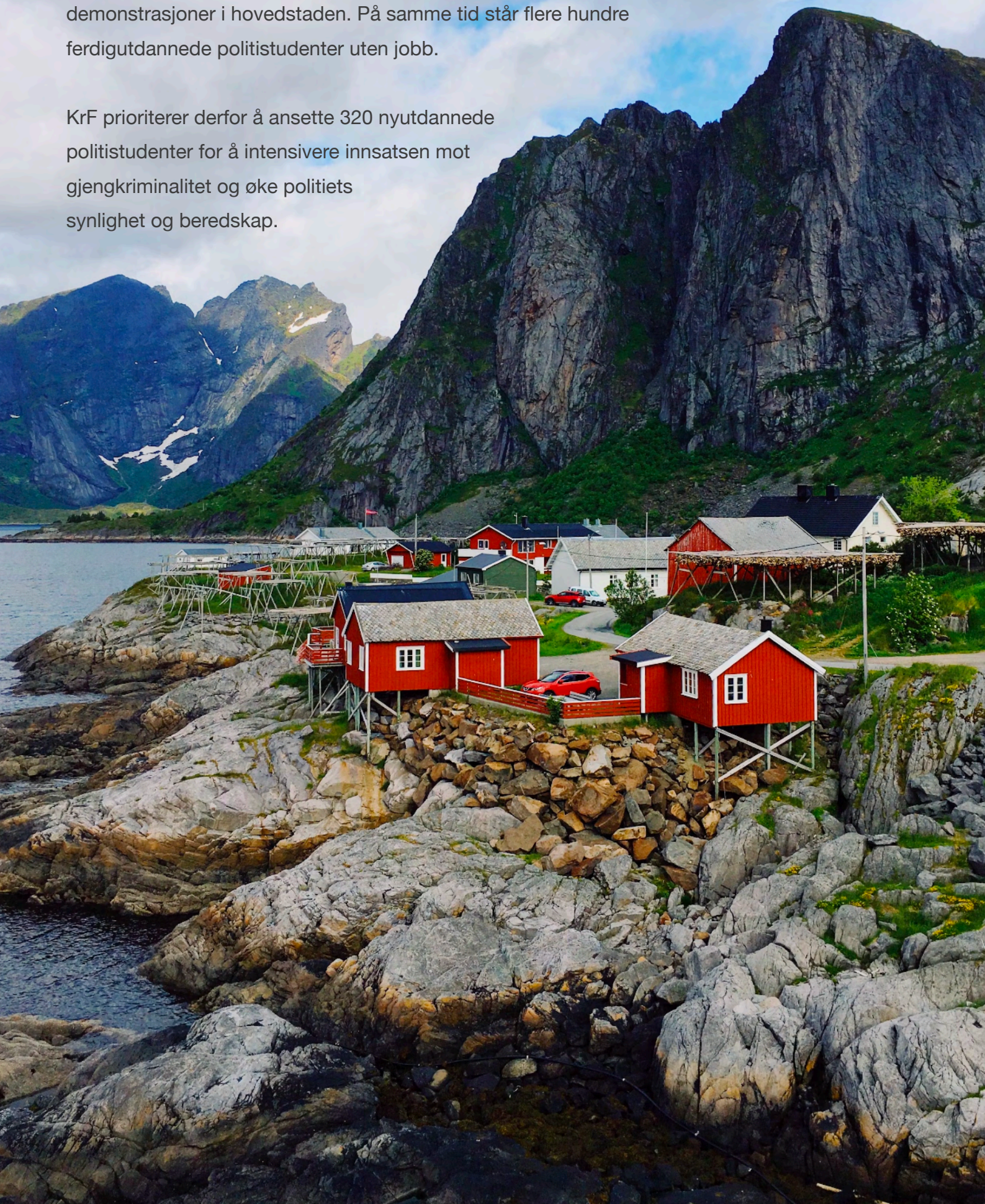
Styrke kriminalomsorgen

For å styrke rehabilitering og innhold i soningen vil vi også øke bevilgningen til kriminalomsorgen med 100 millioner. Dette vil bidra til å forbedre tilbudet for de innsatte, og dermed skape et rettssystem som ikke bare straffer, men også rehabiliterer.

Mer politi over hele landet

Flere saker har den siste tiden belyst hvordan politiet trenger et bemanningsløft. Politidistrikt andre steder i landet har blitt tappet for folk for å bistå under demonstrasjoner i hovedstaden. På samme tid står flere hundre ferdigutdannede politistudenter uten jobb.

KrF prioriterer derfor å ansette 320 nyutdannede politistudenter for å intensivere innsatsen mot gjengkriminalitet og øke politiets synlighet og beredskap.

Skatter og avgifter

Skatter og avgifter skal finansiere velferd og bidra til fordeling og fremme en god bruk av samfunnets ressurser. Samtidig skal de i minst mulig grad hemme verdiskaping og sysselsetting. KrF prioriterer effektivitetsfremmende miljø- og helseavgifter, slik at finansieringsbehovet fra vridende skatter som svekker verdiskaping og sysselsetting blir redusert.

Strømstøtte

Strøm er et nødvendighetsgode, og høye strømpriser rammet de som har lave inntekter hardest. KrF foreslår i dette budsjettet en utvidelse av den ekstraordinære strømstøtteordningen til å gjelde 100 pst. kompensasjon for priser over 50 øre per kwt for husholdningene. Denne støtten kan regnes som en negativ skatt og en betydelig skattelette på 4,3 mrd. kroner. For å sikre inndekning og for å unngå at vi gir unødig stor støtte til husholdninger med høye inntekter, vil vi foreslå en midlertidig økning i trinnskatten for inntekter over 1 mill. kroner. De som trenger det vil få mer støtte, mens de som har mest vil sitte igjen med mindre etter skatt.

Arbeidsgiveravgift

KrF er kritisk til at regjeringen beholder den ekstra arbeidsgiveravgiften for lønn over om lag 800 000 kroner. Denne skatteøkningen gir bedriftene en unødig ekstraregning og er sysselsettingsfiendtlig, fordi det gjør arbeidskraften dyrere. Det rammer små og store bedrifter over hele landet, i tillegg til mange ideelle foretak. KrF vil derfor fjerne den ekstra arbeidsgiveravgiften i sin helhet. Dette innebærer en påløpt skattelette til næringslivet og organisasjoner på om lag 10 mrd. kroner neste år.

Skatt på arbeidene kapital

Dernest er KrF opptatt av å redusere formuesskatten på arbeidende kapital. KrF mener at de mange bedriftseierne som har reist til Sveits er et tap for landet. Årsaken til utflyttingen er ifølge mange av utflytterne den norske formuesskatten, som regjeringen har økt betydelig. Skatten på arbeidende kapital er en skatt på norsk eierskap. Den fører til at norske eiere tar penger ut av bedriften for å betale formuesskatten. For noen bedrifter kan det bety at de ikke får gjennomført planlagte investeringer.

Derfor foreslår KrF i vårt alternative budsjett å redusere verdsettelsen av aksjer og næringseiendom i formuesskatten fra 80 til 75 pst. Det betyr en lettelse i formuesskatten på arbeidende kapital på 1,4 mrd. kroner. Dermed blir det mer lønnsomt å investere i næringsvirksomhet og arbeidsplasser i hele landet, sammenlignet med for eksempel bolig. Det er spesielt viktig i en tid der petroleumsinntektene etter hvert fal

ler, og det er behov for å omstille økonomien til nye næringer.

Grunnrenteskatt

KrF er positiv til grunnrenteskatter der det er grunnlag for det, for å skattlegge ekstraordinær avkastning ved bruk av fellesskapets ressurser. Når det gjelder grunnrenteskatten på havbruk mener vi at den ikke burde vært innført allerede for inneværende år. For inneværende år ville vi i stedet hatt en produksjonsavgift som sikret det samme provenyet som grunnrenteskatten.

CO2-avgiften

Av de varige skatt- og avgiftsøkningene i vårt budsjettalternativ er det i stor grad snakk om økte avgifter som bidrar til mer effektiv ressursbruk til beste for miljøet og folkehelsen. Vi øker CO2-avgiften med 20 pst, og vi øker CO2-komponenten i engangsavgiften for varebiler til halvparten av nivået for personbiler. Vi øker alkoholavgiftene til nivået som ble foreslått av Særagiftsutvalget i 2008, slik at samfunnets kostnader ved alkoholbruken bedre gjenspeiles i prisene. Vi øker også avgiftene på tobakk og sukkervarer, for å fremme en bedre folkehelse og forebygge sykdom.

Formuesskatt

Videre innebærer vårt forslag visse økninger i skatten på primærboliger i formuesskatten. KrF fremmer også forslag om å øke skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner til 50 000 kroner. Regjeringen foreslo i fjor å halvere fradraget til 25 000 kroner, til tross for at dette rammer givere med lave og vanlige inntekter.

KrFs alternative statsbudsjett 2024.

Rammeområde 1: Statsforvaltning					
KDD	530	36	Kunst i offentlige rom	-25,1	Videreføring av 2023-nivået
KDD	531	45	Statsbygg, kgl. formål	-12,0	Utsettelse av enkelte investeringer
KDD	533	45	Statsbygg vedlikehold, utenfor husleieordninge	-20,0	Noe mindre vedlikehold neste år
KDD	1500	1	Ikke opprette eget digitaliseringsde	-50,0	
KDD	1511	30	Ikke starte ombygging av Hammersborg- og Vaterlandstunnel	-545,0	Stenge Ring 1 for gjennomgangstrafikk for en prøveperiode
KDD	2445	24	Statsbygg, inntekter	-500,0	Salg av Bankplassen 4, forutsetning om offentlig
KDD	2445	45	Statsbygg vedlikehold	-150,0	Utsettelse av vedlikehold
SUM Rammeområde 1: Statsforvaltning				-1302,1	

Rammeområde 2: Familie og forbruker					
BFD	842	1	Familievern, Driftsutgifter	20,0	
BFD	842	70	Kirkens familieverntjeneste	10,0	
BFD	844	70	Kontantstøtte	111,0	Reversere kutt på 4 mnd. i kontantstøtteperioden
BFD	845	70	Barnetrygd	2798,0	Barn u. 6 år får 2000 kr per mnd, barn o. 6 år får 1500 kr.
BFD	846	21	Forprosjekt, senter for barn og digitale medier	2,0	
BFD	846	61	Fritidskort	860,0	Full utrulling av nasjonal ordning fra 1. august 2023
BFD	881	77	Nasjonaljubileet 2030	1,0	Jubileet på Moster 2024
BFD	882	61	Tilskudd til fredede og verneverdige kirkebygg	60,0	
BFD	2530	70	Foreldrepenger	0,0	Selvstendig uttaksrett for fedre. 359 mill. kr påløpt
BFD	2530	70	Foreldrepenger	232,0	Alle foreldre gis rett på foreldrepenger på min. 2G fra 1.7.
BFD	2530	70	Foreldrepenger	-11,0	Skrote tredelingen
BFD	2530	71	Engangsstønaden	-357,5	Engangsstønaden erstattes av minsteytelse på 2G fra 1.7.
SUM Rammeområde 2: Familie og forbruker				3725,5	

Rammeområde 3: Kultur					
KUD	315	71	Strømstøtte for frivillige organisasjoner	200,0	Støtten økes til 100 pst. o. 50 øre, inkl. ideelle org. og kirker.
KUD	315	86	KRIK	1,3	
KUD	320	55	Kulturfondet	30,0	Innkjøp av trykte bøker til skolebiblioteken
KUD	328	78	Skoleskipet Sørlandet	5,0	
KUD	320	55	Norsk kulturfond	-20,0	Omprioritering til innkjøp av trykte
KUD	320	72	Kunstnerstipend mm	-5,0	
KUD	328	70	Det nasjonale museumsnettver	-50,0	
KUD	334	50	Film- og dataspillformål Filmfondet	-75,0	
SUM Rammeområde 3: Kultur				86,3	

Rammeområde 4: Utenriks					
UD	150	70	Nødhjelp og humanitær	2500,0	
UD	151	71	Verdens matvareprogram	2500,0	
UD	152	70	Menneskerettigheter	80,0	Trosfrihet mv.
UD	153	71	FNs høykommissær	150,0	
UD	159	70	Midtøsten	250,0	
UD	159	75	Afrika	500,0	Bistanden til Afrika svekkes globalt som følge av Ukraina-krigen. Økningen skal målrettes
UD	160	70	Helse	200,0	Satsing på ikke-smittsomme sykdommer og mental helse mv.
UD	160	71	Verdens helseorganisasjon (WHO)	100,0	
UD	161	70	Utdanning	500,0	
UD	161	73	Styresett og offentlige institusjoner	100,0	
UD	162	76	Norfund klimainvesteringssfond –	250,0	
UD	162	96	Norfund klimainvesteringsfond – kapitalinnskudd: 750 mill. kr		Under streken
UD	164	73	Sårbare grupper	150,0	Arbeid mot moderne slaveri og for mennesker med funksjonsnedsett
UD	170	70	Sivilt samfunn	400,0	
UD	171	70	UNDP	120,0	
UD	171	71	UNICEF	300,0	
UD	115	22	Spesielle driftsutgifter, næringsfremme	-14,7	Ansvar for nærings-fremme overføres til NFD
UD	115	70	Kultur og informasjon	-20,0	
UD	115	71	Næringsfremme	-15,4	Ansvar for nærings-fremme overføres til NFD
SUM Rammeområde 4: Utenriks				8049,9	

Rammeområde 5: Justis					
JD	430	1	Kriminalomsorge n	100,0	Bedre bemanning og styrket tilbud til
JD	440	1	Politiet	208,0	Ansette alle 320 nyutdannede politistudenter for økt innsats mot gjengkrim.
JD	440	1	Politiet	25,0	Kripos: Gjengkrim, msk.handel og nettrelaterte
JD	440	1	Politiet	30,0	Team nettrelaterte overgrep i hvert distrikt, som
JD	440	1	Politiet	30,0	Nasjonalt team for barn som forsvinner
JD	440	1	Politiet	15,0	Barnehusene
JD	440	1	Politiet	5,0	Voldsalarm, økt bruk
JD	440	70	Frivillige organisasjoner	10,0	Msk.handel og tiltak for prostituerte, bl.a. Nadheim, Lauras hus
JD	430	1	Kriminalomsorge n	-103,0	Mer soning med fotlenke
JD	440	1	Politiet	-25,5	Omprioritering fra dyrepoliti til innsats mot gjengkriminalitet
JD	440	1	Politiet	-16,5	Økokrims bedragerienhet legges ikke til Gjøvik, men til Trondheim
JD	440	1	Politiet	-15,0	Antall kommunikasjons- medarbeidere reduseres til om lag 2013-nivå
SUM Rammeområde 5: Justis				263,0	

Rammeområde 6:Innvandring, regional utvikling mv.					
KDD	567	72	Det mosaiske trossamfund i Oslo og Trondheim	6,3	Handlingsplanen mot antisemittisme: Jødiske veivisere (5 mill); Sikkerhetstiltak mv (1,25 mill)
AID	671	60	Integreringstilskudd	164,7	D. 1000 flere overføringsflyktinger
KDD	553	61	Regional- og distriktsutvikling Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	-100,0	
KDD	553	63	Regional- og distriktsutvikling Interreg og Arktis 2030	-54,3	Interreg (skjermer Arktis 2030)
SUM Rammeområde 6:Innvandring, regional utvikling mv				16,7	

Rammeområde 7: Arbeid og sosial					
AID	352	70	Helt med: Arbeidsinkludering for personer m.	5,0	
AID	352	70	TV Bra: Utviklingshemmede	2,0	
AID	605	1	500 flere VTA-plasser (adm)	18,9	
AID	605	1	Økt pensjon enslige minstepensjonist	2,0	
AID	634	77	500 flere VTA-plasser	63,5	
AID	2661	70	Grunnstøtte. Ytelser personer m. nedsatt funksjonsevne	60,0	Prisjustere sats 1-4
AID	2670	70	Økt pensjon for enslige minstepensjonister med 4000	311,0	
AID	605	1	NAV	-80,0	Omdisponering til flere VTA-
AID	612	1	SPK	-10,0	Mindreutgift pga. økt pensjon for enslige minstepensjonist
SUM Rammeområde 7: Arbeid og sosial				372,4	

Rammeområde 9: Næring					
NFD	900	21	Prosjekter, oppdrag mv	-40,0	Utredningsmidler, NFD
NFD	909	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	-227,0	Legger til grunn Solberg-regjeringens
NFD	940	70	Eksportfremme	-45,0	
NFD	2421	74	Reiseliv	-100,0	
SUM Rammeområde 9: Næring				-412,0	

Rammeområde 11: Landbruk					
LMD	1138	70	Matsentralen	10,0	
LMD	1149	73	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket Tilskudd til skog-,	20,0	
LMD	1152	70	Bionova	100,0	Klimatiltak i landbruket og i andre
LMD	1115	1	Mattilsynet	-15,0	
LMD	1138	72	Støtte til organisasjoner m.m. Stiftelsen Norsk senter for økologisk	-9,7	Avvikle øremerket tilskudd til NORSØK
SUM Rammeområde 11: Landbruk				105,3	

Rammeområde 12: Olje og energi					
OED	1800	1	Olje- og energidepartementet, drift	5,0	Utvalg for å utrede etablering av
OED	1820	22	Norges vassdrags- og energidirektorat Flom- og	30,0	
OED	1820	75	Stønad til husholdninger for ekstraordinære	4250,0	Støtten økes til 100 pst. kompensasjon for priser o. 50
OED	1810	21	Norges vassdrags- og energidirektorat Spesielle	-25,0	Geologisk kartlegging
OED	1825	60	Energiltak i kommunale bygg	-100,0	Omprioritering til Enova, Klima- og energifondet
OED	1850	50	Petroleumsforskning	-140,0	
OED	1860	1	Havindustritilsynet	-170,0	Finansiere tilsynet med en sektoravgift betalt av
SUM Rammeområde 12: Olje og energi				3850,0	

Rammeområde 13: Miljø					
KLD	1400	71	Marin forsøpling	23,0	
KLD	1400	76	Grønt landtransportprogram	3,0	
KLD	1420	32	Vern av naturområder, reversere kutt i skogvern	100,0	
KLD	1420	61	Miljødirektoratet Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	100,0	
KLD	1420	62	Miljødirektoratet Tilskudd til grønn skipsfart	40,0	
KLD	1420	72	Erstatning beitedyr tatt av	20,0	
KLD	1428	50	Enova SF Overføring til Klima- og energifondet	50,0	ENØK i bygg og husholdninger
KLD	1428	50	Enova SF Overføring til Klima- og energifondet	50,0	Tunge kjøretøy
SUM Rammeområde 13: Miljø				386,0	

Rammeområde 15: Helse					
HOD	708	1	Videreføre Eldreombudet	6,0	
HOD	714	70	Tilskudd frivillige og ideelle aktører,	10,0	
HOD	714	79	Ammehjelpen	5,0	
HOD	732	70	100 nye LIS1-stillinger	89,0	
HOD	732	72-75	Drift, RHFene	1000,0	Opprettholde aktivitet og holde ventetider
HOD	732	75	Opprette fødeavdeling i	10,0	
HOD	761	21	Livsglede for eldre, reversere	3,3	
HOD	761	21	Ønsketransportene	5,0	Eget tilskudd a la Fontenehusene
HOD	761	62 (NY)	Trygghetsboliger for eldre i	10,0	
HOD	761	71	Aktivitetstiltak for eldre	20,0	
HOD	762	60	Helsestasjonene	40,0	
HOD	762	63	Legevaktordningen	50,0	
HOD	762	74	Amathea	10,0	
HOD	765	21	Rask psykisk helsehjelp, flere kommuner	60,0	6 nye team, til totalt 7 kommuner
HOD	765	71	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, pårørendestøtte	10,0	
HOD	765	72	Tilskudd frivillige og ideelle aktører på rus og	50,0	
HOD	765	73	Modum bad	5,0	
HOD	783	61	100 nye LIS1-stillinger	36,0	
HOD	732	70	Avvikle heroinassistert behandling	-60,4	
HOD	732	76	Innstatsstyrt finansiering	-207,0	D. Reversere deler av ny
HOD	740	21	Standardisert språk, e-helse	-16,9	
SUM Rammeområde 15: Helse				1135,0	

Rammeområde 16: Kunnskap					
KD	225	66	Fredsreiser mv	10,0	Hvite busser. Økt tilskudd per
KD	226	21	Tilskudd til innkjøp av fysiske	500,0	
KD	226	21	Tilskudd til innkjøp av	25,0	
KD	226	21	Tilskudd til skolebiblioteken	50,0	
KD	226	21	Bedre seksualundervisning i lærerutdanninge	5,0	
KD	226	21	Dembra for lærerutdanningen	10,0	Kurstilbud til lærerstudenter om
KD	226	21	Veiledningsordning for nyutdannede lærere i	50,0	
KD	228	70	Reversere kutt til friskoler som er kombinerte barne- og	49,1	Kristne friskoler, Steiner- og Montessori-skoler
KD	228	71	Rette opp kutt til private videregående skoler	6,3	Kongshaug musikkgymsnas, Oslo by steinerskole, Kristen vgs Vennesla
KD	228	72	Rette opp kutt til frittstående yrkesrettede videregående skoler	11,7	Bibelskoler, kunstskoler mv.
KD	228	76	Skoleskipene Gann og Maritim	6,0	
KD	228	82	Tilskudd til frittstående skoler mv. Kapital- og husleietilskudd	20,0	
KD	260	50	40 studieplasser til UiO og NMBU i nukleære fag	1,0	
KD	260	50/70	Fjerne studieavgift for studenter	233,1	
KD	260	50/70	50 nye studieplasser helsesykepleier. Basisstøtte	2,3	2410.90 (under streken): 2,75 mill. kr
KD	260	50	Statlige universiteter og høyskoler. NMBU Veterinærhøysko	4,6	Reversere kutt (20 studieplasser mv)

KD	260	50	Statlige universiteter og høyskoler. NMBU Veterinærhøgskole	35,0	Investeringer i teknisk utstyr
KD	285	53	Forskning. Kjernekraft, herunder fusjon	30,0	
KD	286	70	Regionale forskningsfond, ikke avvikle	50,0	
KD	2410	50	50 nye studieplasser helsesykepleier. Stipend	0,9	
KD	225	75	Rosa kompetanse i skole og barnehage ved Foreningen FRI	-1,1	Omprioritering til bedre seksualundervisning i lærerutdanninge
KD	226	21	Nasjonale prøver, barne- og	-260,0	50 pst. reduksjon
KD	275	21	Spesielle driftsutgifter	-10,0	
SUM Rammeområde 16: Kunnskap				828,8	

Rammeområde 17: Samferdsel					
SD	1320	31	Rassikring, riksveier	100,0	
SD	1320	65	Fylkesveier, rassikring og bygging av industriveier	250,0	
SD	1330	60	TT-ordningen	25,0	
SD	1315	71	Ikke bygge ny lufthavn, Mo i rana	-1090,0	En femtedel av posten beholdes for utgifter til å avslutte
SD	1320	22	Riksveier drift og vedlikehold	-400,0	Omprioritering til rassikring og fylkesveier
SD	1320	28	Trafikant- og kjøretøytilsyn	-25,0	
SD	1320	73	Reduserte bompengeretakste	-570,0	Redusere tilskuddet
SD	1352	71	Bane Nor, gevinst konkurranse-	-150,0	
SD	1352	71	Jernbane, vedlikehold	-300,0	
SUM Rammeområde 17: Samferdsel				-2160,0	

Rammeområde 18: Rammeoverføring til kommunesektoren					
KDD	571	60	Rammetilskudd til kommunene. Styrket eldreomsorg	100,0	
KDD	571	21	Spesielle driftsutgifter	-5,0	Noe lavere aktivitet i forskning, utredning om
KDD	571	60	Avvikling av timetallsutvidelser i grunnskolen siden 2006	-1100,0	
KDD	571	60	Mindreutgift i kommunene pga. økt pensjon for enslige minstepensjonist	-10,0	
KDD	571	60	Redusert etterspørsel e. barnehage pga. reversering av forkorting av kontantstøtteperioden	-120,0	
KDD	571	74	Skjønnstilskudd	-20,0	
KDD	572	60	Fylkeskommuner	-300,0	Fylkene opprettholder reell kjøpekraft, inkl. demografi og pensjon
KDD	573	62	Delingskostnader	-213,7	Støtter ikke deling av kommuner og
SUM Rammeområde 18: Rammeoverføring til kommuner				-1668,7	

Rammeområde 19: Tilfeldige utgifter og inntekter					
FIN	2309	1	ABE-reform 0,5 pst.	-1320,0	Netto e. tilbakeføring til spes.helsetjenesten, krim.omsorgen
FIN	2309	1	Oppfølging av gjennomgang for utgifter til statlige	-150,0	
FIN	2309	1	Fjerner ekstra arbeidsgiveravgift, ikke behov for å kompensere offentlig sektor	-2400,0	
SUM Rammeområde 19: Tilfeldige utgifter og inntekter				-3870,0	

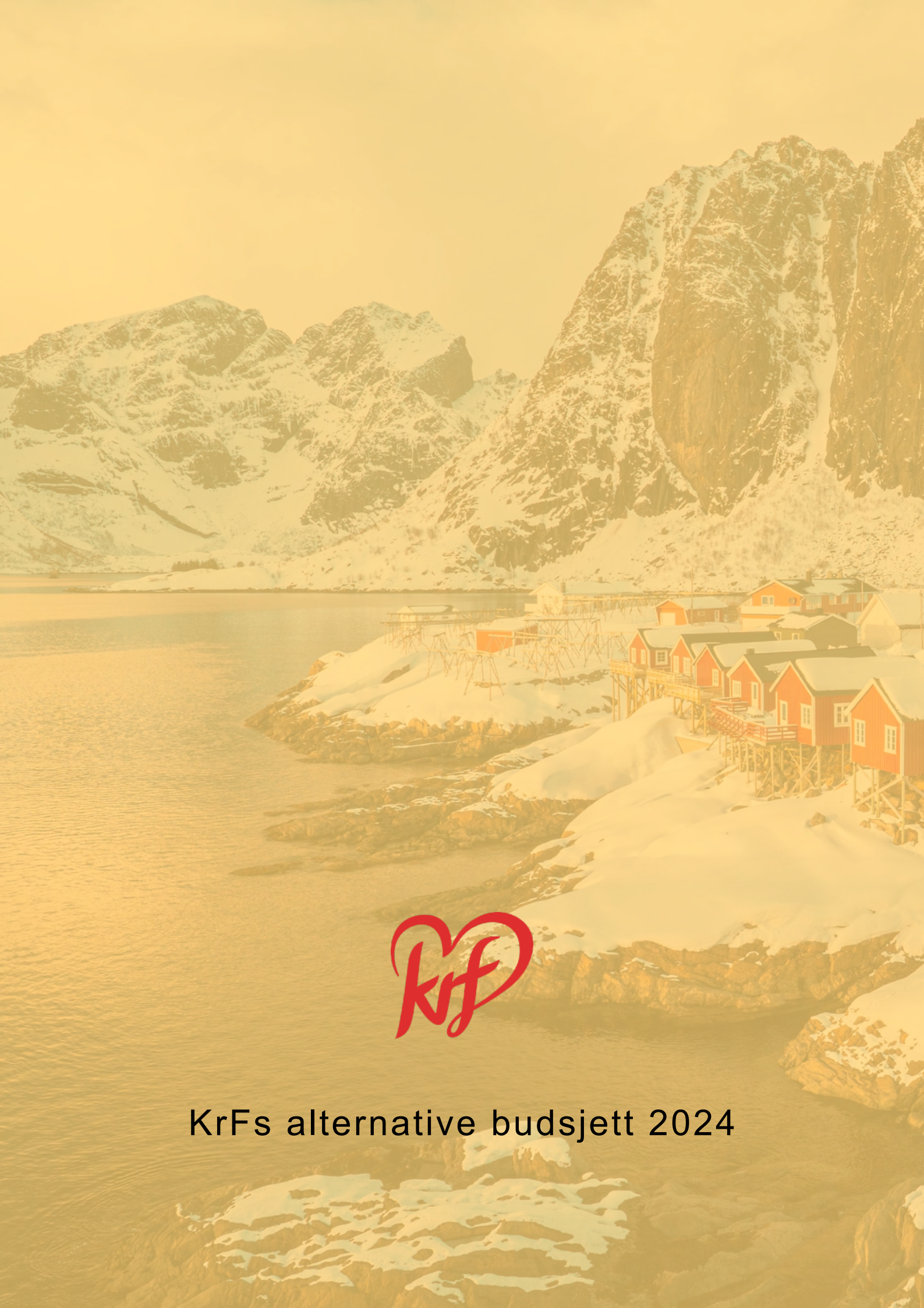
Rammeområde 20: Finansadministrasjon					
FIN	1618	1	Skatteetaten	-137,0	Reversere regjeringens økning i 2022

Rammeområde 21: Skatter og avgifter					
Miljø- og folkehelseavgifter					
	5555	70	Avgift på sjokolade og sukkervarer	1650,0	Gjenninnføring, 2020-satser
	5556	70	Avgift på sukkerholdige alkoholfrie drikkevarer	1700,0	Gradert e. sukkerinnhold, jf. Solberg-regjeringens forslag, RNB 2021
	5526	70	Alkoholavgiften økes i tråd m. Særagiftsutvalgets forslag	1300,0	Særagiftsutvalg et foreslo en avgiftsøkning på 10 pst. i 2008
	5526	70	Halvere innførselskvoten for alkohol	950,0	
	5531	70	Avgift på snus (reversering av lettelsen i 2021-forliket), økt avgift på øvrige tobakksvarer med 10 pst.	760,0	
	5536	71	CO2-komponenten i engangavgiften for varebiler settes til 50 pst. av satsen for personbiler	640,0	
	5543	70	CO2-avgift mineralske produkter	2280,0	20 pst. økning (eksl. veksthusnæring)
	5543	71	Svovलगiften utvides til kull, koks og utslipp fra raffinering	115,0	
	5548	70	HFK/PFK-avgiften	56,8	20 pst. økning
	5543	70	CO2-avgift mineralske produkter	-8,0	Reversere regjeringens foreslåtte økning for veksthusnæring
SUM Miljø- og folkehelseavgifter				9443,8	

Skatteendringer					
	5501	72	Tak i rentefradraget på gjeld over 60G	1600,0	
	5501	75	Formuesskatt, økt verdsetting dyre primærboliger	1200,0	Boliger med maksverdi o. 8 mill. kr verdsettes med 100 pst.
	5501	70	<u>Midlertidig økning for å finansiere strømstøtte:</u> Trinnskatt, økte satser for trinn 4 og 5	4340,0	Satsen økes m. 2,3 prosentenheter
	5501	72	Øke skattefradrag for gaver til frivillighet fra 25 000 til 50 000 kr	-100,0	
	5501	75	Redusert verdsettelse fra 80 til 75 pst. på aksjer og næringseiendom i formuesskatten	-1100,0	
	5700	72	Fjerning av ekstra arbeidsgiveravgift	-8350,0	
SUM Skatteendringer				-2410,0	

Rammeområde 22: Utbytte mv					
NFD	5656	85	Argentum, utbytte	-1000,0	Inntektsøkning
SD	5672	85	Bane Nor Eiendom, utbytte	-1450,0	Inntektsøkning. Salg av kommersiell
SUM Rammeområde 22: Utbytte mv				-2450,0	

NØKKELTALL KRFs ALTERNATIVE BUDSJETT 2024					
Satsinger				-21281,9	
Reduserte utgifter og økte inntekter				14462,8	
Skatter og avgifter				7033,8	
Redusert oljepengebruk				214,6	

KrFs alternative budsjett 2024